

Täysistunto

Torstai 20.9.2018 klo 10.01—21.44

3.1. Suullinen kysymys vanhuspalveluista (Satu Taavitsainen sd)

Suullinen kysymys SKT 134/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Meillä on taas täällä tiedossa hyviä aiheita, ja aloitetaan sosiaalidemokraattisesta eduskuntaryhmästä. — Edustaja Taavitsainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Satu Taavitsainen sd:** Arvoisa puhemies! Kysyin taannoin lapsiltani, mitä heidän mielestään tarkoittaa arvokas vanhuus. Silloin 9-vuotias poikani sanoi: ”Arvokas vanhuus on sitä, että kunnioitamme mummoa ja pappaa ja arvostamme sitä, että he ovat tehneet kovasti töitä, ja että vanhuksille pitää olla ystävällinen ja kohdella heitä hyvin.” Lasten suusta kuulee totuuden.

Suomessa ihmiset elävät yhä pidempään. Monet tarvitsevat elämänsä loppuvuosina ympärivuorokautista hoivaa. Kotihoidon useatkaan käynnit eivät riitä takaamaan arvokasta vanhuutta, jos esimerkiksi muistisairauden vuoksi vanhus eristäytyy ja hänen turvallisuutensa vaarantuu. Hän ei saata päästä omassa kodissaan tuolista pois tai sängystä ylös, tai hän ei pääse vessaan, kykene juomaan, syömään ja ulkoilemaan. Arvoisa hallitus, miten olette varmistaneet, että meillä on juuri nyt, tänä syksynä, riittävä määrä ikäihmisten laadukkaita ympärivuorokautisen hoivan ja yhteisöllisen asumisen paikkoja?

16.03 **Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos oppositiolle ison ja tärkeän keskustelunaiheen avaamisesta. Uskon, että voimme aika laajasti täällä salissa yhtyä siihen näkemykseen, että yksi Suomen tulevaisuuden ratkaisevimpia kysymyksiä on, miten huolehdimme ikääntyvästä sukupolvesta ja yhtäaikaaisesti vastaamme siitä, että lapset, nuoret ja työikäiset saavat ne palvelut, joita olemme hyvinvointiyhteiskuntaan mieltäneet ja tottuneet vaalimaan. Puhun siis myös siitä, miten saamme varat riittämään huoltosuhteen heikentyessä. Käsitykseni mukaan, ja saamani palautteen mukaan, vanhuspalvelulaki, jonka edellinen hallitus hyväksyi, on hyvä pohja niiden palveluiden toteuttamiselle, joihin kysyjäkin viittaa. Kokonaan toinen asia tietysti on näiden palveluiden käytännön toteutuminen ja lain hengen ja kirjaimen toteutuminen käytännön tasolla. Mutta tältäkin osin tilanne on parantunut, koska kuntien talous on paremmalla tolalla kuin pitkään aikaan ja [Puhemies koputtaa] siten edellytyksiä järjestää palveluita on paremmin kuin aikaisemmin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tästä aihepiiristä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Taavitsainen, olkaa hyvä.

16.04 Satu Taavitsainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vanhusten kotona-asumisen tukeminen on hyvä asia. On kuitenkin väärin, että liian huonokuntoiset vanhukset joutuvat odottamaan vapautuvaa hoitopaikkaa joko kotona, jossa he eivät pärjää, tai sairaalan osastolla. Helpotusta tähän vanhusten jonottamiseen ei tuo edes teidän sote-uudistukseenne, koska uudistukseenne on leivottu 936 miljoonan euron säästöpotentiaali vanhustenhoitoon ja laskelmissanne arvioidaan, että tehostetun palveluasumisen kustannukset pienenevät sadoilla miljoonilla. Tämä on täydellinen umpikuja. Arvoisa ministeri Saarikko, mitä te aiotte tehdä sille, että meillä on kotihoidossa paljon aivan liian huonokuntoisia vanhuksia, jotka eivät pääse tehostettuun palveluasumiseen, kun on tehty poliittinen arvovalinta lyhytnäköisten säästöjen saamiseksi?

16.05 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen ollut siinä ymmärryksessä, että koko eduskunnan pitkäaikainen yhteinen arvovalinta on ollut painottaa kotiin tuotavien palveluiden merkitystä. Siitä hengestä lähtee myös koko vanhuspalvelulaki. Ehkä enemmänkin kysymys on siitä, että me, itse kukin, mielellämme asetamme laitospalveluiden hoidon ja kotihoidon toisilleen vastakkaisiksi. Keskustelua pitäisi laventaa: Mitkä ovat ne muut asumismuodot, jotka asettuvat tähän väliin, kuten ikäihmisten perhehoito, jolle tämä hallitus kohdensi nimenomaan lisärahoitusta? Mitkä ovat ne uuden teknologian mahdollistamat tuet siihen vaativaan kotihoidon henkilöstön työhön, joiden kautta vapautetaan voimavaroja oikeanlaiseen tekemiseen? Samanaikaisesti tämä kaikki varmasti palaa käytännön työn tasolla myös johtamisen kysymyksiin. On aivan selvää, että tällä väestön ikääntymisen rakenteella on löydettävä uusia tapoja hoitaa, jotta voimme myös säilyttää [Puhemies koputtaa] ikäihmisten turvallisuudentunteen kotona. Tämän huolen jaan kanssanne.

16.06 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Asia on erittäin vakava, ja kyllä eduskunta on pitkään antanut tahdonilmaisunsa, olipa hallitus sitten mikä hyvänsä. Tässä ajassa kaikella on niin kova hinta mutta vähillä asioilla on mitään arvoa. Uskon, että yksi ikäihmisten palveluihin liittyvä asia on se, että moni kokee olonsa turvattomaksi, kun ikääntyy: Saako hoitoa? Tuleeko hoidetuksi? Kohdellaanko ihmisarvon mukaisesti? Nämä ovat niitä päivän kysymyksiä, joihin myös eduskunnassa pitää olla valmiutta sanoa, että kyllä, kyllä täällä huolehditaan. Siltä osin, ministeri, uskon, että parantamisen varaa vielä on. Siksi kysynkin teiltä: oletteko te aikonut ryhtyä vielä tämän loppukauden aikana toimiin, jotka yhdistäisivät eduskuntaa ja kertoisivat ihmisille, että me otamme vakavasti sen hädän, joka monella on sen johdosta, että meistä jokainen aikanaan vanhentuu [Puhemies koputtaa] ja tarvitsee apua?

16.07 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveystieteiden puheenjohtajan näkemys ja kädenojennus yhteistyöstä on minusta arvokas, ja siihen on syytä tarttua. Tarkoitin tällä ennen kaikkea sitä, että saamiemme yhteydenottojen perusteella voisi maalata aika mustankin kuvan ikäihmisten hoidon tilasta niin laitospalveluissa, palveluasumistyyppisissä kuin kotihoidossa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

Onneksi se ei tietenkään ole koko totuus, ja käsitykseni mukaan valtaosa henkilöstöstä tekee parhaansa.

Kun yhä enemmän mietin tätä ikääntyvän Suomen todellisuutta, huomaan vastaavani kysymykseen, että — linja, jota hallituskin tukee — ikääntyvän Suomen asia on yhteinen asia. Me emme voi ajatella, että suomalaiset lähihoitajat vähillä resursseilla ratkaisevat ikääntymisen tilanteen, vaan tämä vaatii aivan uudenlaista otetta asumisratkaisuihin, vaikkapa yhteisömuodoissa, naapureilta, vapaaehtoistyöjärjestöiltä, ja kyllä se vaatii myös rahoitusta. Mutta totean, että koko ikääntymisen kysymys ei ole vain hoivan kysymys vaan laajempi [Puhemies koputtaa] turvallisuuden ja välittämisen ja yksinäisyyden torjumisen kysymys.

16.08 Anneli Kiljunen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan totta, että viime hallituskaudella sosiaalidemokraattien johdolla hyväksyttiin vanhuspalvelulaki, joka sai erittäin suurta arvostusta sekä kansalta että myös täältä, koko eduskunnalta.

Mutta nyt tämän hallituskauden aikana on ollut todella valitettavaa se, että olette systemaattisesti ensinnäkin heikentäneet vanhusten palveluita, hoitavaa henkilöstä on vähennetty, laatusuosituksia on heikennetty, asiakasmaksuja on korotettu jopa 30 prosenttia, ja olette myös vähentäneet valtionosuutta vanhusten palveluista, minkä seurauksena kunnissa on vähennetty sekä kotihoitoa että myös palveluasumista. Nyt tämän seuraukset näkyvät myös ikäihmisten arjessa ja pelkotilassa. Kysynkin teiltä, arvoisa ministeri: kun ikäihmiset pelkäävät tulevaisuutta ja ahdistuvat nykytilanteesta, mitä te aiotte tehdä, jotta voimme jälleen luottaa tulevaisuuteen ja voimme vanheta turvallisesti?

16.09 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Kiljunen, te olette toiminut pitkään ja ansiokkaasti omaishoitajien äänenä ja puheenjohtajana asiasta vastaavassa liitossa. Siksi kummastelen kysymystänne, kun tiedostatte varsin hyvin, että esimerkiksi omaishoitoon tämä hallitus on kohdentanut ennätysmäärän lisärahoitusta nimenomaan omaishoidon tuen nimissä [Välihuutoja] ja omaishoitajien jaksamisen parantamiseksi. Pidän tätä senkin vuoksi tärkeänä, että me laajennamme kuvaa siitä, millä tavoin tuemme vanhuutta. Se on muutakin kuin laitoksia tai lähihoitajien tukea tai sairaanhoidon tukea koteihin. Se on myös uudenlaisia ratkaisuja, ja mielelläni tartun ajatukseen, että pohtisimme niitä yli puoluerajojen, koska on selvää, että rahoitusta, joita näihin palveluihin tullaan käyttämään sotesta riippumatta ja sen aikana, tullaan kasvattamaan, koska ikäihmisten määrä kasvaa merkittävästi. Lisäksi totean, edustaja Kiljunen, että käsitykseni mukaan väittämänne näistä valtavista säästöistä ja leikkauksista vanhuspalveluista ja niiden mitoituksista eivät pidä paikkaansa.

16.11 Kristiina Salonen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me poliitikotkin olemme yksisilmäisesti hokeneet, että koti on aina ihmisen paras paikka. Koti ei aina ole vanhukselle paras paikka asua. Muistisairasta ei voi jättää yksin asumaan, vaikka hän ei lähtisikään kotoaan yksin ulkomailmaan. On edesvastuutonta, että väitämme pitävämme huolta iäkkäästä viemällä lämpimän ruoan pöydälle tai huolehtimalla siitä, että jääkaapissa on ruoka. Jos ei muista syödä tai jos ei osaa jääkaapista hakea iltapalaa, tämä on näennäishoivaa. Näin se on.

Vanhusten sijaan alan työntekijät ovat esittäneet hätähuutojaan vanhustyön tilasta. Moni on, muun muassa Tehy, puhunut haamutyöntekijöistä, jotka ovat työvuorolistoissa mutta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

eivät vahvuudessa työvuoroissa. Näillä haamuhoitajilla peitellään henkilöstöpulaa. Tämä nousi esille muun muassa tänä kesänä. Oletteko, ministeri, puuttunut tähän asiaan?

16.12 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä suomalaisten ikääntyvien ihmisten hoito ja hoiva ovat hyvien ammattilaisten käsissä, mutta moni hoitajista on suuren ja liiankin suuren työkuorman alla.

Olen tietoinen esittämästänne huolesta, enkä voi hyväksyä sitä, jos kunnissa tai yksittäisillä työpaikoilla näin menetellään.

Mutta mitä tulee käytännössä siis henkilöstön riittävyyteen, niin nostan esille kaksi asiaa:

Ensimmäinen on alan houkuttelevuus. Kannan hiukan huolta siitä, että julkinen keskustelu — johon me kaikki osallistumme ja jossa annamme kuvaa hyvin mustaksi maalatusta ja raskaasta hoivatyön alasta — jossa paljon huonoista uutisista on toki totta, on omiaan nuorten ihmisten silmissä näyttämään siltä, että tuossa on ala, joka ei erityisesti työvoiman ja työpaikan näkökulmasta houkuttele. Me tarvitsemme paljon lisää hoitavia ihmisiä meidän sote-ammattilaisiksi ikäihmisten hyväksi.

Toinen osa-alue on se, että — tekin, edustaja Salonen, olette kuntapäättäjä — [Puhemies koputtaa] kuntapäättäjinä tämän syksyn budjetissa meillä on mahdollisuus joka ikisessä kunnassa korjata tämä tilanne.

16.13 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomalaisen hoitajan kädet ovat lämpimät, hellät ja viipyvät. Me tarvitsemme hoitajia lisää. Perussuomalaisten linja ei ole muuttunut siinä, eikä tule muuttumaan.

Me olemme tehneet myös lakialoitteen, että tarvitsemme hoitajamitoituksen kirjattuna lakiin. Suositus ei riitä, se on vain ohjausta. Suositukset eivät yllä lain tasolle, ja lailla on maata rakennettava.

Miten ihmeessä me saamme hoitajia lisää? Se on se palkkaus toki, se on työolot. Mitä vastaatte siihen, millä tavalla näitä asioita viette eteenpäin?

Entä sitten laitospaikat? Vuodesta 2014 lähtien ja varmasti jo aikaisemminkin laitospaikkoja on vähennetty systemaattisesti Suomessa ja vastaavasti ympärivuorokautista pitkäaikaishoivaa ei ole rakennettu. Miksi näin? Mikä tällainen yhtälö on? Kuka hoitaa nämä vanhukset siellä kodeissa? Teknologiahoitaja ei hoida — jos hoidetaan tietokoneen välityksellä, kuten esimerkiksi Hetemäen muistiossa sanotaan. Sekö on sitten se hoitaja, se, joka tulee television [Puhemies koputtaa] tai kännykän välityksellä? Se ei mene niin, [Puhemies: Aika!] tarvitaan lämpimiä käsiä.

16.14 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Uskon, edustaja Juvonen, että meillä ei ole ikäihmisten hoidon ja hoivan periaatteista miltyään osin erityisiä näkemyseroja, mutta silti rohkenen todeta puheenvuoroonne liittyen, että oma suhtautumiseni ja hallituksen linja suhteessa vaikkapa digitalisaation ja teknologian hyödyntämiseen ikäihmisten hoidossa ja hoivassa on peruslähtökohdiltaan myönteinen, siksi, että myös käyttäjäkokemukset sellaisista palveluista ovat pääosin hyvin myönteisiä. Toivon, ettemme yhdessä maalaisi sellaista maisemaa, jossa ikään kuin olisimme korvaamassa hoitohenkilöstöä teknologialla. Kysymys on siitä, miten se kaikki voisi olla henkilöstön apuna.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

Toinen osa-alue, johon aiemmassa vastauksessani viittasin, on ikään kuin alan houkuttelevuus, se, miten saamme työvoimaa. Tältä osin katseeni kääntyy myös opetus- ja kulttuuriministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyöprojektiin, isoon hankkeeseen, jolla selvitämme sitä, mitkä ensinnäkin ovat tulevaisuuden ammatit ja tarpeet [Puhemies koputtaa] sosiaali- ja terveyspalveluissa ja mikä on ammattilaisten välinen työnjako.

Arvoisa puhemies! [Puhemies: Aika!] Alleviivaan vielä sitä, että vain sote-ammattilaiset eivät ratkaise Suomen ikääntymisen haastetta.

16.15 Outi Alanko-Kahiluoto vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pidän erittäin asiattomana sellaista toivetta, että eduskunnassa ei keskusteltaisi vanhusten hoidon puutteista tai että sitä pidettäisiin alan mustamaalauksena, jos tuodaan esille vakavia puutteita, joita vallitsee esimerkiksi vanhusten kotihoidossa tai sitten toisaalta laitoshoidossa. Useat hoitajajärjestöt ovat jo vuosia tuoneet esille erilaisia selvityksiä, joissa on tuotu esille sitä, että vanhusten kotihoidossa työskentelevistä hoitajista yli 90 prosenttia on esimerkiksi harkinnut alan vaihtoa tai on ollut huolissaan siitä, että ei pysty työllään turvaamaan näiden kotona asuvien vanhusten turvallisuutta. Minusta nämä ovat erittäin tarpeellisia selvityksiä, ja itse olen ollut kuntapäättäjänä ja kansanedustajana erittäin kiitollinen siitä, että näitä selvityksiä tehdään ja että ne tuodaan meidän päättäjien tietoisuuteen, koska ainoastaan se ja tämä keskustelu ovat tie siihen, että tilanne muuttuu ja saadaan parannettua vanhusten asemaa.

Esimerkiksi tällä viikolla on keskusteltu julkisuudessa siitä, pitäisikö olla olemassa vanhusasiavaltuutettu, [Puhemies koputtaa] joka voisi ajaa vanhusten asiaa. Mitä mieltä olette tästä avauksesta?

16.16 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puran puheenvuoronne loppuosasta valtuutettujen, kuten lapsiasia- ja yhdenvertaisuusvaltuutettujen, tehtävät. Näistä vastaa nykyään oikeusministeriö.

Mutta mitä tulee kysymykseenne muihin osioihin:

Ensinnäkin haluan pahoitella, jos koitte puheenvuoroni vähättelyksi tälle keskustelulle. Koin itse avaavani päinvastoin yhteistyön käden eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtajalle vastaukseksi. Minulle sopisi erinomaisesti, että kävisimme paljon enemmän keskustelua esimerkiksi siitä, mitä mahtuisi ajatteluun yksinäisen kotona olon ja laitostuotoisen asumisen välille, varsinkin kun olemme yhdessä sopineet jälkimmäisen vähentämisen tavoitteesta.

Niin ikään yhdyin arvioonne tilastojen ja tutkimustiedon merkityksestä. Tarvitsimme sitä ehkä vielä enemmänkin, ja olen kiitollinen siitä, että THL on meidän tietoomme toimittanut säännöllisin väliajoin esimerkiksi sen karun faktan, että laitoshoidosta vähennetty henkilöstö ei ole kuntatasolla siirtynyt kotihoitoon siten kuin alun perin [Puhemies koputtaa] päätöksenteon yhteydessä poliittinen päättäjä on tarkoittanut ja ehkä täälläkin me kaikki olemme tarkoittaneet.

16.18 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Laitospaikko- ja vanhustenhuollossa on todella vähennetty, eikä kotihoitoon ole valitettavasti satsattu siinä samassa suhteessa, ja se on erittäin valitettavaa. Kodeissa asuu entistä huonokuntoisempia vanhuksia, ja hoitajat tekevät erittäin arvokasta työtä siellä todella, todella tiukoissa työoloissa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

Näitä entisaikojen niin sanottuja vanhainkoteja on myöskin lakkautettu ja näitä paikkoja on muutettu tehostetun palveluasumisen yksiköiksi, mikä tarkoittaa sitä, että asiakkaat maksavat näistä palveluista entistä enemmän ja näille paikoille on myös vaikeampi päästä.

Arvoisa ministeri, te olette nostanut täällä nyt esiin huolen hoitohenkilöstön työn houkuttelevuudesta, ihmiset eivät ehkä enää koe sitä houkuttelevana. Mutta samaan aikaan täällä on tämän hallituksen toimesta tehty leikkauksia esimerkiksi hoitajien [Puhemies koputtaa] palkkoihin kiky-sopimuksen muodossa, kun lomarahoja leikattiin. Miten näette, että tämä lisää alan houkuttelevuutta?

16.19 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ei suomalaisessa poliittisessa järjestelmässä tee ratkaisuja kenenkään palkoista. Kokonaan eri asia on se, että arvopohjaisesti me voimme kukin ajatella ja arvottaa, minkälaista työtä pidämme tärkeänä. Kiky-sopimus oli työmarkkinajärjestöjen välinen ratkaisu.

Mitä tulee muutoin alan houkuttelevuuteen ja henkilöstön säilymiseen alalla, niin ajatelen samoin kuin edustaja Pekonen, että hoitohenkilöstön työn arvostus on se, jota meidän tarvitsee pitää esillä.

Yksi osa tätä ovat myös mainitsemanne maksut vanhuspalveluissa. Olemme yrittäneet ikään kuin selvittää, mitä Suomessa ikäihminen joutuu palveluista maksamaan vaikkapa palveluasumisessa tai tehostetussa palveluasumisessa. Viidakko on hyvin kirjava, eikä nykyisellään ole selkeitä käytäntöjä. Siksi tänne eduskuntaan tuodaan tänä syksynä asiakasmaksulaki, joka ensimmäistä kertaa selkeästi lain tasolla tulee määrittelemään ikäihmisten palvelumaksut, ja se lisää yhdenvertaisuutta nimenomaan asumispalveluiden ja hoivan suhteen.

16.20 Veronica Rehn-Kivi r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade talman! I dag är trenden och strategin den att våra äldre ska bo hemma så länge som möjligt med hjälp av hemvård och annat stöd som samhället erbjuder. Men många gamla känner sig otrygga och varken vill eller kan klara sig hemma eller bo i sitt eget hem.

Ikäihmisten oman mielipiteen tulee olla kaikkein painavimpana tekijänä, kun päätetään heidän asumisestaan. Vanhusten palveluasumisyksiköt tulee suunnitella ja resursoida niin, että jokainen vanhus tuntee turvaa, saa tarvitsemansa hoidon ja häntä kohdellaan inhimillisesti.

Arvoisa ministeri, ikäihmisten määrä on jatkuvassa kasvussa ja vanhustyö on kriisiytymässä. Myöskään sote-uudistuksessa ei löydy uskottavaa ratkaisua vanhushoidon parantamiseksi. Onko hallituksella plan B:tä?

16.21 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin tätä kaikkea ikäihmisten hoitoa ja hoivaa määrittelee laatusuositus, johon kaikkien palveluntuottajien tulee sitoutua. Ikäihmisten palvelutuotannossa ja sitä kautta palveluiden arjessa ikäihmisten kannalta tunnistan sote-uudistuksen ääreltä selkeästi kaksi isoa parannusta:

Ensimmäinen on se, että me tuomme sen yhteydessä palveluntuottajalain, joka selkiyttää samanlaiset pelisäännöt yksityiselle ja julkiselle palvelutuotannolle, myös esimerkiksi sen suhteen, miten ajatellaan henkilöstömäärä suhteessa hoidettavien määrään.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 87/2018 vp

Ja toinen kokonaisuus on erityisesti kaikkein iäkkäimpien ja kaikkein sairaimpien ihmisten mahdollisuus — valinnanmahdollisuus — henkilökohtaiseen budjettiin, joka ylittää kilpailutuslainsäädännön ja vahvistaa sitä valinnanmahdollisuutta, että palvelut voi hankkia sellaisesta paikasta, jonka laadun katsoo itselleen sopivaksi, kunhan palveluntuottaja on kaikilta osin täyttänyt maakunnan asettamat reunaehdot ja siten listautunut palveluntuotannon tarjontaan.

16.22 Reijo Hongisto sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nostan keskusteluun maamme kunniakansalaiset: sotaveteraanit, sotainvalidit ja lotat. Heidän keski-ikänsä on jo pitkästi yli 90 vuotta, ja jokainen tietää ja ymmärtää, että he jos ketkä tarvitsevat erityistä hoivaa ja huolta. He ovat maksaneet hoivasta ja huolesta hinnan olemalla rintamalla, jotkut jopa yli viisi vuotta. Arvoisa hallitus, kysyn: Millä tavalla te olette huomioineet sotainvalidit, sotaveteraanit ja lotat? Onko heille kohdennettu määrärahoja, ja jos on, niin voitteko kertoa, kuinka paljon?

16.23 Perhe- ja peruspalveluministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomen 100-vuotisjuhlavuonna tehtiin selkeä lisärahoituspäätös, joka liittyi rintamaveteraanien avopalveluihin, siis niihin palveluihin, joita he voivat saada kotiinsa tai palvelumuotoiseenkin asumiseen, sitä kautta, että yhteiskunta maksaa niiden kaikki kustannukset. Lausun erittäin lämpimät kiitokset eduskuntaryhmille koko eduskuntaan ja ennen kaikkea ryhmien puheenjohtajille siitä yhteisestä hyvästä näkemyksestä hallituksen budjettiriihen liepeillä, kun saatoimme tehdä päätöksen siitä, että jatkossa lain nojalla rintamaveteraanit ja -invalidit asettuvat samalla asetelmalla samalle viivalle suhteessa oikeutukseen saada palveluita. Tuo laki tuodaan budjettilakina tänne tämän syksyn aikana, ja se astuu ensi vuonna voimaan. Tämä oli hyvä, kaikkien kansanedustajien yhteisen näkemyksellisyys tulos.

Puhemies Paula Risikko: Tämä kysymys on tässä vaiheessa loppuun käsitelty. Uskon, että jatkamme klo 17, kun tämän alueen budjettikeskustelu jatkuu.

Kysymyksen käsittely päättyi.